

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— frt
Félévre 5.— „
Negyedévre 2.50 „
Egy óra 1.— „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Főpiacz, a város-
házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos pejt
sorokint 5 krjával
számítatnak.

Közjogi alap és szabadelvű- ség a választásokban.

Debreczen, október 5.

(—s) Az ezredévek harmo-
niája után a választások disszo-
nanciája nagyon erős ellentét,
különösen pedig azért, mert előre
láthatólag olyan heves választási
küzdelemnek leszünk tanui, ami-
nőre alkotmányosságunk helyre-
állítására óta nem volt példa. Ennek
oka egyrészt a politikai pártellen-
tetteknek rendkívüli kiélesedésé-
ben keresendő, más részt pedig
abban, hogy éppen olyan első
rendű fontossággal bíró ügyek
megoldása előtt állunk, aminek a
kiegyezési kérdések, amelyek
államjogi természetüknél fogva a
politikai agitációnak leghálásabb
tárgyaiul szolgálnak. S ehhez
járul még az is, hogy a szabadel-
vűség ügyének a közel multban
diadalra vitt eszméi ellenében a
reakció egy új párt alakjában
nem csekély makaességgel fel-
ütötte a fejét.

Az ideai választásoknál tehát
nemesak a közjogi alap, hanem a
szabadelvűség ügye is küzde-
lem tárgyát fogja képezni. E két
alkotmányos alaptételünk táma-
dói egymással homlok egyenest
ellenkeznek. Míg a közjogi ellen-
zék a 67-es alapot szűknek, ke-
vésnek tartja államiségünk szem-
pontjából, s Deák Ferencz alko-

tásának megdöntésével Kossuth
Lajos utópisztikus terveit rajong;
addig a néppárti ellenzék a 48-as
alkotmány vallás és lelkiismereti
szabadsága ellen intézi s ez által
azt alapjaiban támadja meg. A
közjogi ellenzék nem akarja be-
látni és elismerni, hogy állami
létünk valójában a 67-es alapnak
a 48-as ujjászületéssel való szoros
és szerves egybekapcsolásában
gyökerezik. Ezen az alapon épült
fő alkotmányosságunk, parlamen-
tarizmusunk épülete s csak ezen
lehetőséges nemzeti és állami kon-
szolidációnk. A néppárti törek-
vések pedig az ország független-
ségét Róma javára akarják lebi-
lineselni. Mindakét törekvés tehát
— bár ellentétes, abban azonban
megegyezik egymással, hogy des-
truktív ezélt hajszol.

Ez a két irányzat nagy hul-
lámokat fog előidézni a választási
küzdelemben, anélkül azonban,
hogy jelentőséggel bíró kárt idéz-
nének elő. Három évtizednek ese-
ményei s állami és gazdasági fej-
lődésünk teljesen meggyőzték az
ország irányadó intelligenciáját
arról, hogy a 67-es kiegyezés
nemesak a 48-as vívmányoknak
reaktíválását, hanem azoknak
valósággal kibővítését magában
foglalja s hogy nemzetünk ezen
az alapon nagy és hatalmas tud
lenni. Ennek a fölismerése nagyon
lejáratta a függetlenségi eszmét,

amelynek épp azért már komo-
lyan számbavehető sikere nem
lehet.

A néppárti törekvések meg-
hiúsulására nem lesz szükség,
évtizedekre. Intelligenciánk tul-
nyomó zöme határozott ellenállást
tanusít a néppárttal szemben, úgy
hogy már a mostani választások
alkalmával megfogják ásni a sir-
ját a reakzionárius törekvéseknek.

Allami életünk két alapkövét,
a közjogi alapot és a szabadelvű-
séget nincs okunk féltetni ellen-
ségeitől és pedig annál kevésbbé,
mert a szabadelvű pártban, mint
azok hivatott órében, a védelem-
nek kellő biztosítékait föltaláljuk.

Belföldi hírek. (Hirlapiró főrend.)

A hivatalos lap tegnapi száma
közli Bródy Zsigmondnak a „Neues
Pester Journal“ kiadó tulajdonosának
főrendiházi taggá történt kinevez-
tetését. — Bánffy miniszterelnök le-
vélben tudatta a kinevezést Bródyval. A
levél czimezése az volt: „Nagyságos
Bródy Zsigmond urnak, hirlapiró“. Bródy
kinevezésében a hirlapirói kar a maga
megtiszteltetését látja s a kitüntetését
Bródy német nyelven szerkesztett lapjával
bár, de hazafias szolgálataival érde-
melte ki, a mihez e hazában ismert nagy
jótékonyága is hozzájárult. — (Uj főren-
diházi tagok.) A hivatalos lap tegnapi
száma három új főrendiházi tagnak a
kinevezését közli. Az erre vonatkozó
királyi kézirat így szól: A főrendiház
szervezetének módosításáról szóló 1885.
VII. törvényezikk 5. §-a alapján magyar
minisztertanácsom előterjesztésére Bródy
Zsigmond hirlapirót, Masirevics Samu

T Á R C Z A.

Csak egy szeszély.

Irta: **Nataly Eschstruth.**

(Folytatás és vége.)

Vállesokra lebukott a földre, György
felvette és kérő tekintetet vetett rá. —
Adjon valamit a mai est emlékeül, —
szólt halkán.

— Várjon — nem ebből [a csokor-
ból. Laurence felkelt, hogy elfogadja a
halomszámra gyűlő illatos virágokat. De
nem tánczolt tovább — fáradt volt.

Soká válogatott a tarka virágkely-
hek között, aztán egy kis myrthuságot
vont ki a sok közül és lassan, habozva,
földhöz szegzett szemekkel nyujtotta oda.
„Viszontlátásra.“

— — — — —
Az óceán habjai sovárgó dallamot
susogtak a pánczélos hadihajó körül. Hó-
napok tüntek el ólomszárnyon és a fiatal
tengerész a hajó fedézetén állva, dobogó
szívvel álmodozott hazájáról. A hullámok

körötte oly titokzatosan bugtak, oly kü-
lönös zöldes színben ragyogtak, mint
akkor ama báléjen, midőn Laurence se-
lyem uszálya ingerlően omlott le lábainál.
Mint a szirimpör a halvány reszkető
vizirózsák kelyhében, úgy ragyogtak a
megtört színes napsugarak a habos vizen
és messze a végtelen látóhatár peremén
gyönyörbe ringató látományok himbálódz-
tak, a melyek úgy mosolyogtak felé,
mintha Laurence grófné habtüderré
válva, integetett volna ott feléje.

Végre otthon volt. Éjjel-nappal uta-
zott, hogy a palotáját elérje, hogy eljut-
hasson hozzá — hozzá.

Az oszlopos előterem esengője élesen
megszólalt, nesztelen léptekkel sietett ki-
nyitni s szolga.

— Itthon vannak-e már az urnók?
— kérdé és névjegyt, a midőn odanyuj-
totta, keze reszketett, torkát úgy fojtó-
gatta valami. — Aztán feltárult az ajtó
és sugár-fényes illatos boudoirban volt —
köröskörül az atlasz selymes kényelme
bódított, de ő mindezt nem látta, csak a
kandaló előtt, a hintaszékben ülő csabító

nőalakot, csak azt a kis kaesót, melyet
oij előkelő tartózkodással feléje nyujtott.

— Laurence grófnő — dadogta és a
hideg kaesót ajkaihoz vonta.

— Mennyire meglep, maga ritka
vándormadár — mosolygott büszkén, Hát
csakugyan betartja a mi szép fővárosunk
nak adott szavát és visszatér hozzánk?
E közben ép úgy nézett rája, mint akkor
ép mint akkor.

— A fővárosnak? — Nem, önnek
váltom be adott szavam, grófnő.

— Maga hű lélek, igazán megható,
ha rendjeleket osztogatnék, úgy udvar-
tartásom lovagjává üttetném, de így . . .
Es fejecskéjével újra hátradől, úgy hogy
a kandalló tüze szőke fürteiben látszott
felgyulni és nevetve mutogatta villogó
fehér fogait — de így sokkal elővigyá-
zóbbnak kell lennem a kegyök osztogató-
sában — mint ezelőtt, midőn még szabad
voltam, mnit a madár, mert még az én
medvéském a lovas-tüzeireknél — biz a
föltékeny lenne.

— Föltékeny — ki? Halálsápadtság
vonult át a fiatal tengerész arcán.

Curiám nyugalmazott bíróját és Szabó Jenő nyugalmazott miniszteri tanácsost élethossziglan a főrendiház tagjaivá ezenél kinevezem. Kelt Bukarestben, 1895. évi szept. 29-én. Ferencz József s. k. B. Bánffy s. k.

A Ferencz József hid felavatása.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, október 4.

Az egész ország ünnepe, a Ferencz József hid felavatása ma volt. Az ezredévi ünnepségek e kiváló mozzanatának fényét ő felsége a király jelenléte és részvétele emelte olyanná, mint amilyen ez ma délelőtt volt. Erre az ünnepségre eljöttek az ország nagyjai, az ünneplő közönség nagy tömege az ország és főváros minden részéből. Mindenki iparkodott az ünnepek hangulatának emeléséhez hozzájárulni.

Az őszi napsugár minden erejét kifejtette, hogy méltóvá avassa a mai ünnepet is elődeihez. Az ő felsége nevenapján különben is lobogódiszben tündöklő székesfőváros kiválóan szép mezt öltött azokon az utcákon és tereken, a melyeken át a király jövetelét várták az új hidhoz és majdan visszatértek a királyi palotába.

A helyeken mindenütt, de legkivált a gyönyörűen feldisznított vámház köruton már az első délelőtti órákban igen nagy sokaság tolongott, a mely elég dolgot adott a rendőrségnek s az annak élén buzgólkodó Rudnay Béla főkapitánynak, hogy a rendet oly példásan fentartsa, amint tényleg történt. Az uri rendezők élén Návay Aladár miniszteri titkár állott, a ki a vendégeknek utbaigazításokkal szolgált. Igen szép látványt nyújtottak a pesti oldalról a vén Gellért-hegy egyes ormain hemzsegó embertömegek, a mint türelmes kivánsággal várták a régi óhajtott hidnak megnyitását. A pesti feljárón állott a díszes királyi sátor, melytől jobbra és balra két tribün emelkedett a meghívott előkelő hölgyvendégek befogadására.

Mintegy fél órával 12 óra előtt a

feljáró alján már kezdtek gyülekezni a notabilitások is. Ott voltak:

Dánffy Dezső miniszterelnök, Dániel Ernő, Fejérváry Géza báró, Josipovich Imre, Pereszlényi Dezső, Erdély Sándor, Lukács László, Wlassics Gyula, Jósika és Darányi Ignác miniszterek. Gromon, Tarkovich, Vörös, Csörgheő, Gränzenstein, Toepke, és Plósz államtitkárok, Ludvig Gyula, Jeszenszky, Kilényi, Popovics és Törster minisztertanácsosok, Szukováthy, Márffy Albin, Csöke Ferencz, Saárossy, Kapeller Ferencz osztálytanácsosok, Szántó és Eckermann műszaki tanácsok, Szapáry Géza gróf, Széchenyi Gyula gróf és Andrássy Aladár gróf zászlós urak.

Lobkovitz herceg hadtestparancsnok a tábornoki, törzs- és főtisztos kar tagjaival, Czorda Bódog a kir. curia másodelnöke, Károlyi Tibor gróf a főrendiház másodelnöke és Szilágyi Dezső a képviselőház elnöke, Szapáry István gróf és Csávossy Béla háznagyokkal valamint a főrendiház és a képviselőház számos tagjával, kik közt ott voltak: Fehér Ipoly pannonhalmi főapát, Firczak és Mihályi görög katolikus püspökök Zichy József és Zichy Agost grófok, Belieska Béni, Berzeny Albert, Dégen Gusztáv, Falk Miksa, Helfy Ignác, Holló Lajos, Horváth Gyula, Kubinyi Géza, Lukács Béla, Morzsányi Károly, Münnich Aurél, Papp Géza, Podmaniczky Frigyes báró, Szapáry Gyula gróf, Stojanovics György báró, Szivák Imre, Teleky Sándor gróf, Tolnay Lajos, Vekerle Sándor stb., Rakovszky István az állami számvevőszék elnöke; a székesfőváros részéről Ráth Károly főpolgármester, Gerlóczy Károly alpolgármester, Külman tanácsos.

Az egyetem és műegyetem rektorai és dékánjai. A külföldi államok budapesti képviselői.

Ott volt továbbá a művészettörténeti kongresszusnak még Budapesten időző számos tagja.

Háromnegyed 12 óra tájban zugó éljenzés hirdette József főherceg kocsijának érkezését, a ki Forinyák lovassági tábornok, honvédségi adlatussal jött ki az ünnepély színhelyére.

Kevéssel 12 óra előtt újabb hatalmas éljenzés viharzott végig az embertömegek sűrű sorfalán s pontban 12 órakor ő felsége kocsija robogott a feljáró elé. A király, a ki Bolfras altábornagy,

főhadsegéddel érkezett és magyar tábornagi egyenruhát viselt, mindenekelőtt József főherceg felé tartott, akivel szívesen kezet szoritva beszélgetett egy ideig, majd Bánffy Dezső báró miniszterelnökkel fogott kezet és vele együtt József főherceggel jobbján és az egész fényes kísérettől követve, a királyi sátor felé ment, melynek a hid felé néző szélén állapodott meg, míg József főherceg néhány lépéssel hátrább, a sátor közepén maradt. Zugó éljenzéssel üdvözölte itt is a feljáró melletti térségen szorongó közönség a királyt, mire Dániel Ernő kereskedelmi miniszter a következő beszédet intézte ő felségéhez:

Császári és Apostoli Királyi Fenség!

Legkegyelmesebb Urunk!

Az ezeréves magyar állam szívében, a székes fővárosban, az utóbbi években tapasztalt rendkívüli, sőt rohamos fejlődés és ezzel kapcsolatban a mind sürűbbé és sokoldaluvá vált közlekedésnek felszaporodott igényei mindinkább azon hitet és meggyőződést keltettek, mely valóságos közvéleménnyé vált, hogy a székesfőváros határában létező dunai hidak már a forgalom lebonyolítására elégtelenek és hogy okvetetlenül gondoskodnunk kell újabb hidak létesítéséről, ha a főváros eddig tapasztalt egészséges fejlődését megbémitani vagy épen megakasztani nem akarjuk.

Ezen közvélemény hatása alatt keletkezett az 1893. évi XIV. t.-cz., mely két új hidnak az építését elrendeli és melynek részleges végrehajtásának köszönhető ezen új hid, melynél ma állunk és mely nemcsak a közlekedésnek már fennálló igényeit van hivatva kielégíteni, hanem megadja a jobb parton egy jövődő városi nagy terjeszkedésnek biztos alapját.

... És az ezeréves hazának történelmi emlékü Buda városa, mely annyi derűs, csillogó fénynek s annyi balsorsnak volt tanuja, már ma holnap egy új városrészszel gazdagodva fog a székes főváros büszkeségével föltekinteni a várhegynek Császári és Apostoli Királyi Felséged bőkezűsége által remekül kiépített királyi palotájára. (Élénk éljenzés.) melyről az izmosodó országra szerteszét

— Nos — hát férjem! — nevetett Laurence. Hisz tudja tán, hogy férjhez mentem. Karjait bágyadtan a puha vánszalon elnyújtva, unatkozva tette hozzá:

— Ha tudtam volna, mily kegyetlen unalmas dolog asszonynak lenni, úgy okosabban cselekedhettem volna, mint hogy már most zárkozzam el az ifjuság mámorától.

— Férjnél? — Ugy hangzott ez neki, mint valami süketítő gonykacaj.

— Valóságos áldás, hogy legalább most itt van kedves barátom és ugye gyakran fogom társaságát élvezhetni — fecsegett tovább Laurence, szédítő bájjal. — Oh annyit vagyok egyedül — most tizennégy nap óta kedves anyámnál vagyok látogatónál, míg férjem ez idő óta udvari vadászaton van.

Férje! György ajkait harapta.

— Mikor... mikor jegyezte el magát grófnő? — hallatszott a sóhsj ajkairól.

— Édes istenem — oly rohamosan jött. — Azon bál után történt pár nappal a melyben először láttuk egymást, akkor

is csak egyszer. — És melódikusan esengett fel félig nevető szava — emlékszik-e A midőn a kotillon került sorra — oly mesésen mulattató volt, illetőleg hallatlan — hogy csapta nekem akkor a levét. Égő fájdalom nyilalt át György szíven.

— Emlékszik még arra, amit akkor beszélünk, a szalagesokorra, a myrthuságra es mégis eljegyezte magát?

Szeme szenvedély lázas tűzében égett és tekintete sováran csüggött Laurence mosolygó ajkain.

Laurence összecsapta a kezét. — Istenem, hát mért nem? Oh minő gyerekek ezek a tengerészek. Táncmulatságon — kotillon alkalmával ezer dolgot mond az ember, a miért ugyancsak nem vállal felelősséget; hogy lehet oly komolyan venni egy perez szeszélyét.

Szeszély. Szeszély volt hát a mi romba döntötte élte boldogságát.

Kerengett köröle a világ, szeme előtt minden összefolyt, fagyos borzongás járta át tagjait és kigyósziszegéssel szívéig.

Kaczagott-e vagy sirt-e? Maga se tudta, csak akkor tért magához, mikor a hűvös, nedves esti levegő érintette forró homlokát.

Évek multak újra, hosszú, magányos évek. A tengeri hajó kapitányát mindenki komoly, idő előtt megöszült zárkózott embernek ismerte, a ki különöz híreben állt. Soha nem kért szabadságot, soha arczának egy izma sem rándult meg, hidegen, szótlánul végezte kötelességét. Csak egyszer vonaglottak meg göresösen ajkai és borongó homlokán villám ezikkázott át, midőn a rendes kadétfelvétel napján az ujonnan belépett ifjak egyike egy sovány, szőke, révedező tekintetű fiu neve ütötte meg fülét. Atyja lovas főhadnagy volt, — anyja nagyvilági nő, ki nem ért rá gyermekeivel bibelődni, azért a fiuval nem tudtak boldogulni a szárazföldön és tengerre küldték.

Azóta gyakran keresztbe font karokkal állt a kapitány és melázó szemek-

sugárzik az államélet böles vezetésének s a béke áldásainak diacsénye. (Lelkes éljenzés.)

Midőn Császári és Apostoli Királyi Felsőgednek, ki legmagasabb megjelenésével székes fővárosa fejlődésének mai nagy jelentőségű napját megszentelni s a főváros iránt táplált érzelmeit ujabban is azzal tanusítani méltóztatott, hogy e hidnak legmagasabb nevével leendő elnevezését legkegyelmesebben megengedni kegyeskedett (Hosszantartó lelkes éljenzés.), forró hálánkat és köszönetünket kifejezőnk. felsőgedhez legmélyebb hódolattal azon alázatos kérelemmel vagyok bátor járulni, hogy e hidban elhelyezendő okiratot a láirni, e hidat melyben a nemzet közti pályázat daczára is magyar mérnöki mű jutott megvalósulásra. (Élénk éljenzés) s melylyel a hazai vasipar is marandó emléket állított önmagának, — az utolsó vasszög beleillesztésével befejezett tenni és a közlekedés számára megnyitni kegyeskedjék. (Meg-megújuló élénk éljenzés.)

Erre ő felsége következőleg válaszolt :

„Örömmel engedtem meg, hogy ezen új hid nevémet viselhesse s midőn azt a közfoglalomnak ezennel átadom, őszintén kívánom, hogy e szép mű, mely egyszersmind a magyar műépítészetnek és vasiparnak kiváló teremtő képességét is tanusítja, ujabbi hathatós tényezője legyen kedvelt magyar székes fővárosom további felvirágzásának“.

Többszörös riadó éljenzés szakította félbe e szavakat; az a meleg érdeklődés, a melylyel a koronás király a magyar székes főváros felvirágozását emlegette, láthatólag mély benyomást tett a jelen voltakra. Ő Felsőged ezután pár szót váltott Dániel Ernő kereskedelmi miniszterrel, majd meghallgatta az alapkő letételi okmányt, a melyet Vörös László kereskedelemügyi miniszteri államtitkár olvasott fel. Ezután ő Felsőged elé terjesztették a gyönyörű kaligrafiaival készült okiratot, a melyet már alírták a közepen Bánffy Dezső báró miniszterelnök, jobbról Wekerle Sándor és Lukács Béla volt, Lukács László és Dániel Ernő pénzügyi-illetleg kereskedelemügyi miniszterek; a király

kel nézte a rakonezátlan fiut, néha meg is szállította, és ha sehogy se ment a tanulás, mögöje állott vagy magával vitte és senki se tudta, hogy történt az a csoda hogy a mogorva kapitány és a vad fiu megszerették egymást és a fiu engedelmes és szelid ifjúvá lett.

Őszi zivatar volt. Fagyos szél zúgott át a hajó fedélzetén. A tenger hullámai óriásokká tornyosultak és a hajó falához tapadó cseppek megannyi jéggyöngygyé jegezedtek.

Egyszerre összefut a legénység. Baj esett, az egyik kadet a vízbe esett, a kapitány metsző sikolylyal veti magát a hullámok közé, hogy megmentse kedvencét, végre hosszu küzdelem után karjaiban tartja őt ismét és vonagló ajkát a fiu halvány hideg arcához nyomja.

— Él! — rebeg zokogó ujjongással és örömitasan lehajolva a gyermek fölé, — forró csókot nyom a gyermek hideg ajkára.

Aztán felegyenesedik, kezével megsimítja homlokát, végig tekint a köréje

szilárd vonásokkal írta alá a Ferencz József nevet. Erre ő Felsőged egy villanyos billentyűt nyomott meg, mire a hid felől sisterség hallatszott. Ez a sisterség azt jelentette, hogy a hidba az utolsó szögecs is be van verve. A billentyű ugyanis villanyos vezeték útján egy emeltyűt hozott mozgásba, a mely egy kis pörölyt sűrített levegő segítségével 45 tonnás (nyolcz atmosphaerás erővel zuditott a szögecsre, mely az ütés után félgömbölyűre lapulva, a pörölyön lévő mélyedésnek megfelelőleg, ő Felsőged monogramját mutatta, örök emlékeül, annak, hogy a hid építését a király fejezte be.

Ezután leszállva a sátorból többeket megszóllított környezetéből. Vörös László államtitkárral a hid építési viszonyairól beszélgetett, Csörgheő államtitkárnál az eskütéri hid felől tudakozódott, kiemelve, hogy ennek az építkezésnek több akadálylyal kell majd megbirkóznia, majd így folytatá: „De a hid egynyilásu lesz!“ mire Csörgheő államtitkár igennel felelt. A király azután kérdezte, hogy mikor fog a hid felépülni, mire Csörgheő államtitkár ezt felelte, hogy a jövő évben.

Ezután ő Felsőgednek bemutatták a hidépítőket. Ezután a király fényes méltóságoktól kísérve gyalog átsietett a hidon s eközben élénk érdeklődéssel hallgatta Dániel miniszter magyarázatait. A király rendkívül előszerőleg szőlt a hid művészi kiviteléről. A király buesut véve kocsira ült és a budai oldalon hazahajtatott. A hidat mindjárt óriási közönség lepte el, mely ingyen kelhetett át a hidon, mert a hidvámot éjfélig felfüggesztették.

S z i n h á z .

— Nyolczadik előadás. —

(P.) Szombaton és vasárnap ujdonság került színre, melyben az operette személyzet mutatkozott be. A darab czime: „A királyné dragonyosa“, fordították Evva és Rákosi. Zenéjét szerette Venczel Leopold. Jobb lett volna ugyanugy mondani, hogy zenéjét „összeszedte“, mert annak jó nagy része innen-onnan van összehóditva, hanem azért szivesen hallgatjuk, mert ügyesen van összeállítva s van benne sok szép rész.

A librettó fordítása már sok kívánni valót hágy fenn, sőt egyenesen kimondhatjuk rá, hogy nagyon rossz, mert a for-

ditók semmi gondot sem fordítottak arra, hogy a verslábak méretei, a zenei ütemnek megfelelően, amiből következik, hogy néhol alig lehet a szöveget énekelni a gyors menetű hangjegyekre.

A darab meséje meglehetősen vékony — mint az a legtöbb eperettnél szokás — a körül forog, hogy *Bellardoise* grófné (Loesarekné) igen szerelmes perszóna s kezéért ketten is versenyeznek *Achilles* báró (Follinus) és *Montanciel* kapitány (Békéssy) nem azért, mintha a grófné valami jó kiállítású fiatal eseléd lenne, hanem mert gazdag. A grófnének pedig jobban tetszik *Sedain* kőmives inas (Kaposi Józsa) a kibe akkor bomlott bele, mikor az egy kocsizás alkalmával életét megmentette.

A kőmives mester Miklósnak van egy unokahuga *Rózsa* (Szende Anna) a kibe viszont a grófné unoka öcsese *Pamfil* (Rubos) szerelmes, de az őt ki nem állhatja, mert *Sedain* már régen szeretik egymást. *Sedain* tehát, láb alatt van a grófné keze után esengő kapitánynak is, meg a *Rózsa* után epekedő *Pamfil*nak is, no meg a vén gigerli bárónak, *Achilles*nek is.

Ezek aztán hárman összebeszélnek s *Sedain* leitatva aláírtnak vele egy kötelező iratot, hogy a királyné dragonyos ezredébe be áll katonának.

A esel sikerül s *Sedain* elviszik a esatátérre, hol igen vitézül viseli magát, de mikor onnan sürgőnyvel a *Noilles* marschul taborába küldik, megint az összeesküvők hálójába kerül, ezek el-esempészik tőle a sürgőnyt s rá fogják, hogy szökevény s már már föbe lövik, mikor a turpisság kislul s kiki elveszi méltó jutalmát, hanem a grófné keze egyik versenyzője sem lesz, mert a dragonyos őrnagy lesz a nyertes. Ugyan mit tudnak szeretni egymáson?

Szövednek aztán bele mulatságos epizódok, melyek mind alkalmasok arra, hogy a közönség folytonos derűtségben tartassék.

Kaposi Józsa, élénk temperamentumu művész, kedves szinpadai jelenség s igen kellemes hanggal rendelkezik, melynek ha van is még egy kis iskolára szükség — különösen a hang futamok biztos vételére nézve — de egyébként, kifogástalanul énekel s könnyen, tisztán eseng szép hangja a felsőbb rogiszterekben is.

Szerződtetése szinházunkra nézve nyereség s az igazgató finom műizlését igen előnyösen emeli ki.

Gratulálunk a kisasszonynak ezen esteli debütirozásához s mondhatjuk, hogy közönségünk a legnagyobb mértékben megszerette.

Méltó partnere volt *Szende Anna*, (*Rózsa*) ki ugy játékával, mint énekével nem közönséges tehetséget árult el. Szép szinpadai alak, e mellett hangja szép soprán hang, melylyel oly könnyedén bánik, mintha nem is ő énekelne.

Igen kedves volt az első felvonásbeli galamb duettje *Kaposival*; a II-ik felvonásbeli operaszerű dala „a szép kerdőt, melyet keresél“ és a III-ik felvonásbeli betét a „*Szerencse fiából*“.

Taps, kihívásban nem is volt hiány, mert mindkettőjüket számtalanszor tün-tette ki a közönség.

A második estén már *Kaposy* helyett *Sedain* *Kállay* Luíz énekelte, ki gyönyörű alt hangjával s finom, diskrét játékával méltán sorakozott a két jeles művész mellé harmadiknak. Szép iskolázott hangja, szabatos, bár kissé komoly játéka, elárulják, hogy már nem kezdő művész.

Szerencsés kézzel választotta össze *Komjáthy* igazgató e három énekesnőt, mert igazán nem tudnák hamarosan megmondani, hogy melyiket illeti meg az elsőség. Mind a három esinos alak, mind

gyűlt legénységen, zsebéhez nyult és összerezzen.

— A tárezám — kiált fel, a tárezám ott reng a hullámokon.

És a hidegtől és izgatottságtól reszketve, holthálvány arczzal újra a hullámok közé veti magát, újra küzd a széllel és a zúgó habokkal.

Néhány perez, aztán mozdulatlan hever a hajófedélzetén, hajáról esurog a víz, leömlik fakó, megmerevedett arczára, megtört szemeim és fájdalmasan összeszorított ajkán ott ül a halál, Hült keze göresösen szoritja azt a kis fekete tárezát, melyért a halálba ment, melyet élete árán csikart ki a hullámoktól.

Erőszakkal kell azt kivenni összeszorított ujjai közül. — Vajjon mit tartalmaz? Tegyéket sirba vele, ugy sines rokona, nines senkije e földkerékén.

Felbontják a szeretett bajtárs ereklyéjét és mi hull ki belőle?

Egy fakó szalagesokor és egy száraz myrthuság.

a három ügyes, mind a három pompás hanggal rendelkezik. Régen nélkülöztünk egy ilyen triázt, jó szerenese, hogy most rá találtunk.

Locsarekné (Bellardois grófnő) szerepét, szokott módon, folytonos derűtséget keltve játszotta meg. Ő róla mindig csak dicséretet irhatunk — hiszen nem hiába ő olyan kedvenc kórikánéja közönségünknek.

Békéssy (Nontanciel) szép bariton hangjával exzellált. Régen hallottunk olyan tökéletes bariton hangot, melynek iskolázottsága azonnal kitűnik. Alakítása jó volt, ő is sok tapsot aratott.

Rubos (Pamfil) fiatal koru daczára szép döngő bariton hanggal rendelkezik, Bárha sokszor használ — az alsóbb registerekben torok hangot, a mi aztán ront énekének hatásán. Igen szépen énekelte a II-ik felvonásbeli nocturnét, melyet meg is kellett ismételnie.

Follinus (Achilles) diskrét komikával exzellált. Nagy érdeme, hogy nem megy túlzásba, melyért hamar kedvence is lesz közönségünknek.

Sziklai (Órnagy) Nyitrai (Miklós) szintén jól működtek közre, az összeladás sikeréhez.

Meg kell jegyeznünk, hogy ez a darab Budapesten megbukott s ime ügyes betétekkel, ügyes rendezéssel s jó előadással nálunk kaszsa darab lesz.

* **Színházi hírek.** (Rafael.) Várady Antal pályanyertes 4 felvonásos eredeti drámája, kedden kerül bemutatásra színházunkban a következő szereposztással: Rafael — Komjáthy, Chrysostomos — Szilágyi V., Castighhone — Benedek Gy., Pietro — Bartha J., Antonio — Komjáthy, Solla — Püspöky, Stella — Molnár Rózi, Margerita — F. Csigaházi E., Gina — Halmi Margit. Az előadás rendkívül érdekesnek ígérkezik, mert a szereplők ez alkalommal fogják művészi képességüknek bizonyítékát nyújtani. — (Follinus *Aurél vigjátéka*.) A vigszínház ez évi pályázatából dicsérettel kikerült öt eredeti darab közül az első: Follinus Aurélnak, szintársulatunk kiváló salonkomikusának „Az öreg” című három felvonásos vigjátéka, október hó 9-én kerül bemutatásra a vigszínházban. Follinus Aurél ma felutazik Budapestre, hogy a próbákön és a premieren jelen legyen. A kiváló színműíró darabja nemsokára színiere kerül a mi színpadunkon is.

Táviratok.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

A királyné itthon.

Budapest, október 5. A királyné Ő felsége tegnap délelőtt fél 9 órakor székes fővárosunkba érkezett. Hivatalos fogadtatás nem lévén, az indóház diszitésétől is eltekintettek s csupán az udvari váróterembe vezető ut volt Daróczy állomásfőnök intézkedése folytán szőnyegekkel borítva. Ő felsége a király Somogyi alezredes, szárnysegéd kíséretében már 8 óra 15 perczkor érkezett a pályaudvarra és az ott levő Ludvig államasuti elnök-igazgatóval és Rudnay főkapitánynyal beszélgetett. — Az udvari vonatot, a mely pontban fél 9 órakor haladt be a pályaudvarra, Thaly forgalmi igazgató vezette. Mire a vonat megállt, a király felszállott a királyné kocsijába a hol a felséges pár a legszívélyesebben üdvözölte egymást. Ezután a király

leszállott és lesegítve a felséges asszonyt a kocsiból, karján a váróterembe vezette, mire a királyné megpillantotta Ludvig Gyulát, a magyar államvasutak elnökigazgatóját szives beszélgetésbe ereszkedett vele és különösen érdeklődött a kiállítás látogatottsága és az idegenforgalom nagysága iránt. A felséges pár ezután a királyi várakba hajtatott.

Az országgyűlés berekesztése.

Budapest, október 5. Ő Felsége, a király ma ünnepélyesen berekesztette az országgyűlést. Gyönyörű idő kedvezett a felvonulásnak. Roppant közönség lepte el a királyi palotához vezető utakat. Az országgyűlés mindkét házának tagjai a királyi várpalota nagytermében gyülekeztek, míg a király kíséretéhez tartozó zászlós-urak, miniszterek, testőrkapitányok, a hercegprímás és az apostoli keresztet vivő püspök a kihallgatási teremben gyűltek össze. A királyi főudvarmester jelentést tévén a királynak, Ő Felsége kíséretével a terembe vonult és az új királyi trónon foglalt helyet. A király föltette kalpagját az országgyűléshez beszédet intézett. A trónbeszédben hálát adott Istennek, hogy a magyar nemzet ezer évet élhetett e hazában. Megköszönte a milleniumi ünnepségek alatt a trón iránt tanúsított ragaszkodását a magyar nemzetnek. — Felsorolta a honalapítás emlékére létesített műveket; különösen kiemelte a Vaskapu szabályozását, határozottan hangsúlyozván, hogy a **Vaskapu szabályozása Magyarország alkotása s mindenha hirdetője a magyar szakfériak dicsőségének.** A Vaskapu megnyitásánál a király megerősítette látogatásával Romániával való barátságos viszonyunkat. — Általában valamennyi hatalmassággal legjobb barátságos viszonyban állunk. Remélhetőleg a béke megzavartatni nem fog. Ezután a trónbeszéd felsorja az elmúlt országgyűlés alkotásait, fölemlíti annak nagy vívmányait. — A közigazgatási bíróság a jövő év elején életbe lép. Mezőgazdaságunk emelésére sok üdvös intézkedés történt. Fölemlíti a Duna Tisza szabályozás nagy műveleteit, a valuta rendezésében való haladást. Az országgyűlés teendői közül hátra volt még a **kiegyezés és a kvóta kérdése.** De az idő elégtelensége miatt engedett a kormány kérésének és a **törvényhozást felosztatja.** Megköszöni az országgyűlés tagjainak hazafias működését. Vigyék meg küldöiknek őszinte királyi üdvözetét. — Az országgyűlést ezennel berekeszti. Gyakori, végül viharos éljenzés kísérte a trónbeszédet. Különösen Vaskapuról szóló része keltett minden pártban jó benyomást, őszinte lelkesedést. Beszéd végeztével Ő Felsége a belső termekbe vonult vissza. Az országgyűlés pedig a várkapolnában tartott Te Deumra ment.

A czár ajándéka.

Budapest, október 5. Az orosz czár Schmiéd kiállítás igazgatójának a Szent-Anna-rend gyémántokkal diszitett közép keresztjét díjmentesen adományozta.

A nemzetközi szakkongresszus.

Budapest, október 5i Az I. szakkongresszus délelőtt 10 órakor kezdődött a vigadóba. Zichy Jenő gróf elnök indítványozta, hogy üdvözlő táviratot küldjenek a királyhoz, ki az első díjat adományozta, Aztán a nyertes formáit állapították meg. Délben banket volt.

NAPI HIREK.

Kérelem.

Felkérjük azon tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése **szep-tember hó végével lejárt,** hogy a megfelelő összeget beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldése megzavartassék, mert ezentul csak azoknak küldjük lapunkat, kik egy bizonyos tetszés szerinti időre **előre fizettek.**

Hátralékos előfizetőinket is kérjük, hogy eddigi hátralékaikat mielőbb rendezni sziveskedjenek, minthogy ellenesetben a lap további küldését f. évi október hó elején beszüntetjük.

Egy napilap előállítására és fentartására olyan óriási költséggel jár, hogy ezen költségek fedezése czéljából csakis rendes előfizetőinkkel számolhatunk.

A kiadóhivatal.

— **Képviselői beszámoló.** Városunk II. és III. választó kerületének országgyűlési képviselői dr. Király Ferenc és dr. Kola János kir. tanácsos f. hó 11-én vasárnap d. e. tartják beszámoló beszédöket a városháza nagy termében.

— **Személyi hír.** Páky Gyula kir. táblai elnök ötheti szabadságra elutazott. Távollétében Széll Farkas tanácselnök helyettesíti. — Gróf Degenfeld József főispán szatmármegyei birtokáról Debreczenbe érkezett.

— **A kir. tábla palotájának átvétele.** A kir. tábla palotáját szombaton vette át egy küldöttség Berger Jenő építész-vállalkozótól. A kir. tábla részéről Széll Farkas tanácselnök, Olchváry Zoltán h. titkár, Seipel Sándor irodaigazgató, a város képviselőiben pedig Abraham László t. főügyész, Körner Adolf tanácsnok és Stahl Géza h. főmérnök voltak jelen.

— **Eljegyzés.** Wilhelms Emil, az osztrák-magyar bank tisztviselője eljegyezte Bartók Ilonkát, Bartók Ágoston m. kir. államvasuti felügyelő nagyműveltségű leányát. Áldás és megelégedés kísérje a boldog párt életutain.

— **Bucus-lakoma.** A debreczeni tanári kör társas-vaesorán bucsuzott el egyik legérdemesebb tagjától, a Budapestre ki-nevezett dr. Balassa Józseftől. A folyó hó 3-án este, a Bikában tartott bucsu-lakomán nemcsak a kör tagjai gyűltek össze szép számmal, hanem képviselve volt a helybeli közép- és felsőbb tanintézeteknek majdnem mindenike. — Elsőnek a kör elnöke, Dóczi Imre ev. ref. főgymn. igazgató szólalt fel, ki tartalmas beszédben emelte ki dr. Balassának, mint nyelvésznek kiváló tudományos érdemeit, de mint embernek is szeretetreméltó tulajdonságait. Egymásután fejezték ki aztán a jeles tudós, a kedvelt kartárs távozása miatti sajnálkozásukat Elek Lajos az ev. ref. főgymn. Beczner Frigyes az állami főreáliskola; Szojka Gyula és Szántó Sámuel a keresk. akadémia részéről. Tréfás felköszöntőkben sem volt hiány, Sinka Sándor, dr. Öreg János és Jaszenesák Sándor teték ilyenekkel derüssé a társaság hangulatát. — A távozó tudós mélyen meghatva mondott köszönetet az iránta eddig és ez alkalommal is nyilvánuló kollegiális jóindulatért, baráti szeretetért, melyek emléket sem idő, sem távolság nem fogja

lelkéből kitörölni. Egyszersmind megígérte, hogy a tanári kör iránt a fővárosban is megőrzi érdeklődését; sőt egyszer-máskor dolgozataival is fel fogja keresni. A buszú társaság csak éjfél után oszlott szét.

— **Szavazás a főgondnokságra.** A szatmári két ev. ref. egyház presbiteriuma tegnap mint levelezőnk írja — *kilencz szavazatát Degenfeld József grófra adta.* Ezzel a szatmári tekintélyes gyülekezet pótolta azt a veszteséget, a melyet a kerület első egyháza kicsinyes pártpolitikából esetleg a Degenfeld pártnak, helyesebben azonban az egyházigazi érdekeinek okozott. A Debreczeni Prot. Lap is a maga érdeme szerint bánik el a debreczeni presbiterium mult vasárnapi szavazásával. „A debreczeni ev. ref. egyház presbiteriuma — írja az említett lap — újabb tanujelét adta annak, hogy kebelében nincsenek megnyugtató állapotok. Semmi kifogásunk Thaly ellen, a ki tudományos irodalmi érdemeinél s kálvinista buzgóságánál fogva elég ember arra, hogy a főgondnokságra szóba hozassék. Mikor azonban mindenki tudja, hogy ő ezuttal azon jelöltek közé felvéve nincs, a kiket a közvélemény egymással szembeállított és a ki ennél fogva aligha fog ennél több szavazatot nyerni, mint a mennyi a debreczeni egyház: valóban csak sajnálnunk lehet, hogy a debreczeni fényes egyház, a melynek mindenkor példaadás volna a feladata, megtagadja magától, hogy nagyszámu szavazatával mint komoly választási tényező szerepelhessen, miután sem egyik, sem másik jelöltre nem adta szavazatát, a kik körül tudniillik a két nagy párt csoportosul. A debreczeni egyház méltóságával alig egyeztethető össze az, hogy szavazata ilyen fontos ügyben pusztán tüntetésre használtassék fel. Kivánatos, hogy végre-valahára nyugodtabb megfontolás és egészségesebb szellem hassa át e tekintélyes testületet.“ A szavazatokat f. hó 12-en, mához egy hétre bontják fel a kollegium kis tanács termében. *Kiss Áron* püspök most küldötte széjjel a szavazatszedő bizottság tagjaihoz a meghívókat. A szavazatszedő bizottság tagjai a következők: *Kiss Áron* püspök elnökle alatt *Nagy János*, az érmelléki egyházmegye esperese, *Zsigmond Sándor* az alsó-szaboles-hajduvidéki egyházm. esperese, *Kallós Tivadar* beregszászi, *Biró János* örvénydi lelkészek, *Simonffy Imre*, *Kiss Albert* és *Ujfalussy Béla*.

— **Állattenyésztési felügyelők.** A földmiv. ügyi m. kir. miniszter részint az 1894. XII. törvényzikk ellenőrzése, másrészt ugyanezen érdekek az eddiginél nagyobb mértékben szolgáló kormányzati tevékenység kifejtésére céljából kilencz állattenyésztési kerületi felügyelőséget szervezett. E felügyelőségek a következők: *Budapest, Pozsonyban, Szombathelyen, Temesvárott, Nagyváradon, (ide tartozik Hajdumegye.) Kassán, Máramaros-Szigeten, Kolozsvárott, és Segesvárott.* Ezen felügyelői állásokat már betöltötte a miniszter és Nagyváradra *Málnássy Ferenczet* nevezte ki. Egyben a miniszter megjegyzi, hogy a felügyelők közvetlenül a földmiv. ügyi miniszterium alá tartoznak és sem fogyni, sem személyi ügyekben nincsennek alárendelve a törvényhatóságoknak.

— **Leánygimnazisták H.-Böszörményben.** Egy időben az első magyar leánygimnázium megnyitásával, amely szombaton történt meg Budapesten ünnepélyes-

ségek között, H.-Böszörmény is megtette a nagy lépést, a világot reformáló nőnevelés terén. Nem csak a székes fővárosban, hanem a hajduság hajdani metropolisában, Böszörményben is vannak már gimnazista lányok, a kik szorgalmasan tanulják a konjugatiót és a declinációt és lelkesen szavalják: *amo amas amat* . . . A Böszörmény és Vidéké-ben olvassuk, hogy már a szomszédban is megalapították a leánygimnáziumot, az ottani irányadó körök, akik felszólították *Lévai Imre* tanítót, hogy vállalja el a leányaiknak a gimnázium első osztályra való előkészítését. *Lévai Munkácsi Sándor* tanítót vette maga mellé társul s együtt kezdték meg a magyar nyelv, földrajz, számtan, latin nyelv, vallás és rajzoló mértan és a melléktárgyak tanítását. Eddig a következő kisasszonyok jelentkeztek a gimnáziumi tantárgyak tanulására: *Kovács Adél*, *Major Viola*, *Major Ilona*, *Paksy Sarolta*, *Potorán Stefánie*, *Potorán Margit*, *Sóvágyó Berta*, *Szálkai Juliska*.

— **Miniszteri köszönet.** A debreczeni m. kir. gazdasági tanintézet hallgatósága az ifjusági egyletnek f. évi márczius hó 24-ik napján *Kanzsay Tibor* III. éves hallgatónak elnökle alatt megtartott közgyűlésén elhatározta, hogy saját adakozásából gyűjtött összegből jó előmeneteli, szegénysorsu gazdasági tanintézeti hallgatók segélyezésére *Millenniumi alapítvány* czimen alapítványt létesít és ezen alkalommal jelzett czél megalapítására, megtakarított filléreiből gyűjtött 500 koronát letétmenyézett, mely az alapító levél értelmében részben tőkésítés útján, részben pedig a jövődő hallgatóság által 10.000 koronára kiegészítendő. A földmiv. ügyi m. kir. miniszter a nevezett tanintézet hallgatóságának és eképp áldozatkész elhatározásáért elismerését és köszönetét nyilvánította. A miniszter elismerő soraihoz még a következőket adjuk, hogy Debreczen büszke lehet arra a tanintézetre, melynek kebelében ilyen nemes elhatározásu fiatal emberek gondoskodnak szegényebb társaik segélyezésére. Az érdem ugyan az egész ifjuságé, de mi különösen is kiemeljük a széplelkű elnöknek, *Kanzsay Tibornak* fáradhatatlan tevékenységét.

— **A csodadoktor ellen.** Több helybeli orvos — mint értesülünk — a belügyminiszterhez folyamodott, hogy távolítsa el Debreczenből *Tápai* a csodadoktor, akinek telepedés iránti kérelmét a tanács csak az imént utasította el, ami ellen *Tápai* felebbezett a közgyűléshez.

— **Október 6.** A tizenhárom aradi vértanu gyászos halálának holnap lesz évfordulója. Ez alkalomból s mint minden évben, ugy az idén is emlékünnepelet rendeznek városunkban. Holnap délelőtt kilencz órakor lesz a helybeli római kath. templomban az ünnepélyes gyászisteni tisztelet, amelyet dr. *Wolaffka Nándor* püspök végez fényes segédlettel. — Az istenitiszteleten az 1848/49-iki honvédek testületileg vesznek részt.

— **Öngyilkosság tíz forint miatt.** A lelkiismeretességnek és becsületességnek ritka példáját adta tegnap délelőtt egy fiatal, 18 éves hentes. *Süvöltős József*, mint hentes volt, *Kemény János* vendéglőjében alkalmazásban. Gazdája szombaton 17 forint 50 krajczárral a kölesönös segélyző egyletbe küldötte, hogy ott az esedékes részletet befizesse. A fiu utközben a pénzből tíz forintot elvesztett s e miatt nem mert haza menni, hanem egész éjjel bolyongott. Tegnap reggel azután egy revolvert vett

s a Váradutczai temetőben, közel a járványkórházhoz. szíven lötte magát. A golyó a negyedik bordánál a testbe hatolt, azonban a sérülés nem életveszélyes. *Kenéz Ferencz* rendőr kiszállította a közkórházba, a hol már most annyira jobban érzi magát, hogy *Tóth Sándor* rendőrfogalmazó ki is hallgathatta. De bizony minden lelkiösmeretesség mellett is kár volt ilyen kevésre becsülni az életet.

— **Lelkész választás H.-Böszörményben.** A h.-böszörményi egyház presbiteriuma tudvalevőleg meghívás által kívánta betölteni a *Szeremley József* halálával megüresedett lelkészi állomást. Az eljárás megindítván 3142 lelkészválasztásra jogosult egyháztag közül 2197, így az összes választók kétharmadánál 102 választóval több egyháztag nyilatkozott a megüresedett lelkészi állomásnak *Szolnok Gerzson* volt böszörményi s. lelkészszel leendő betöltése mellett. Ennek alapján elhatározta a presbiterium, hogy a meghívás mellett nyilatkozott egyháztagok által aláírott okmányt, melynek hiteleségéhez kétség nem férhet, mivel a választásra jogosultak neveiket a presbiterium küldöttjei előtt irták alá — azoa jelentéssel terjeszti be *Zsigmond Sándor* espereshez, hogy a böszörményi egyházközség a megüresedett lelkészi állomásra *Szolnok Gerzsont* óhajtsa meghívni.

— **Vereskakas.** A Salétrom soron ma délelőtt *Horváth Péter* gazdaember háza a kéményből kiszálló szikrától meggyuladt s a tűz a tetőt elhamvasztotta. A tűzoltóság *Publik* Ernő vezetése alatt idejekorán megjelent a helyszínén s a tüzet azonnal lokalizálták. A kár jelentéktelen.

— **Kortestollak saisonja.** Hajdumegye képe már néhány nap mulva megváltozik s minél inkább belemegyünk októberbe, annál vigabb, annál mulatóbb lesz ez a megye. A sikságot hejehuja veszi körül s a mélyen leázott atyafiak részleges hangon éneklék a rozsbabnál-rozsbabb kortestollakat, a melyeknek a rimei a jelölt urak beeses neveihez alkalmazkodnak. Pár nap még s a lapok hirdetései között azok a ezégek ajánlják magukat, a melyek nemzetiszinü zászlókat, kokárdákat és kortestollakat szállítanak, olykor hitelben, olykor pedig csak utánvét mellett. És a mint ezek a hirdetőik eredményt érnek el, nyomban megkezdődik a megye fölzászlózása, nagy szórakozására a szélnek, a mely minduntalan belekapaszkodhatik a tömérdek lobogóba. Csak-hogy igen rövid lesz az idő a korteskedésre. Ma Ó Felsége feloszlatja az országgyűlést. E hó 8-án meg fog jelenni a királyi meghívó (regales) a törvényhatóságokhoz és a képviselő küldési joggal felruházott városokhoz. Ugyanaz nap fognak szétküldetni a belügyminiszter rendeletei a központi választmányokhoz. És már október 28-án megkezdik a választásokat.

— **Bevonultak a katonák.** A tavasszal besorozott legények ma vonultak be ezredeikhez s most már a legtöbben rajta van a király kék nadrágja, melyben bőven lesz majd alkalom büszkélkedni. A 39-ik gyalogezredhez pénteken négyszáz póttartalékos vonult be nyolcz heti kiképzésre, ma pedig a tényleges állományukat hívták be. A honvéd ujczek-nak holnap kell a Péterfia utczai laktanyában jelentkezniök.

— **A kereskedő ifjak dalestélye.** Minden tekintetben sikerült volt az a dalestély, melyet a ker. ifjak önképző-egyesületének dalköre szombaton este a „Margit“-fürdő dísztermében rendezett. Szép számu és előkelő közönség töltötte meg a termet, kik élvezettel hallgatták a fiatal, törekvő dalegylet precziz, összevágó s szép énekét. A műsor, melynek minden egyes számát zajos

tapsvihar jutalmazta — a következő volt 1. Szabadság dal Hubertől. 2. Áhitat az erdőben Abtől. 3. Ripp van Winkle Plaquet-től. (magánének, előadja Horváth Sándor zenekísérettel.) 4. Isten hozád Reger-től. 5. Népdal egyveleg Szentirmaytól. Különös tetszésben részesült a Horváth Sándor magán éneke. Horváth kellemes, behizelgős hanggal rendelkezik. A hangverseny után a jelen voltak tánczhoz fogtak s Veres Tóni zenéje mellett a késő reggeli óráig együtt maradtak.

— **Hajdu-szoboszlóiak Kossuth sirjánál.** A nemzet nagy halottjának a kerépesi-uti temetőben levő sirja kegyeletes zarándok helyévé vált a magyar nemzetnek. Nincs nap, a melyen ne jelenne meg az ország egyik vagy másik részéből kisebb-nagyobb csoport a sir előtt, hogy a nagy halott emlékének kegyelete adóját lerója. A szombati nap folyamán Hajdu-Szoboszlónak négyszáz polgára zarándokolt el a sirhoz, a hol Szívós Géza, Szoboszló város főjegyzője hazafias beszédet tartott polgártársainak.

— **A házszámok jubileuma.** E hó 1-én volt épen száz esztendeje, hogy Berlinben a házakat számokkal kezdték ellátni. A német főváros e téren uttor volt. Példáját Bécs 1803-ban, Páris 1805-ben követte. Azelőtt a házakat az egész világon vagy a sarokházak szerint, vagy jelvények s föliratok szerint találták meg („Vastuskó“, „Marokkói ház“, „Nagy Kristóf“ stb.) Most csak vendéglők és gyógytárak viselnek kivétel nélkül elnevezéseket s fűszer- s egyéb kereskedések már kezdik a szokást elhagyni.

— **Vénasszonyok nyara.** A mult héten már szinte a téli kabátra gondoltunk, szellős volt a felöltő — ma meg kivágott cipőben, világos ruhában bővelkedik a déli korzó. — A vénasszonyok nyarát éljük, valósággal tűz a napsugár, mely alaposan kikökkenté hangulatukból az őszi poétákat, szinte várjuk már a „Visszatért nyár“, „Óda a nyárhoz“, „Ujra nyár s hasonczimű versezeteket, valamint hogy időjárás tudósítónk is előleget követel egy fehérr flannel ruha czimén, miután már előbb a téli kabátra — nem kapott. A meteorologia istenasszonyát úgy látszik sikerült kapacztálnia a vén Bakhusnak, mert a szüret idejére olyan szép időket gyárt, hogy szinte repes a szívök a szőlősgazdáknak. Csak majd valahogy meg ne igyuk levét ennek a Bachussal való szoros jóbarátságának szüret után, lévén az idén kitünően jó és sok a must.

— **Szőlősgazdák figyelmébe.** Darányi Ignác földmivelésügyi m. kir. miniszter tekintetbe vévén, hogy július és augusztus hónapokban a jégverés sok kárt okozott a szőlőskertekben, a pénzügyigazgatóságokhoz 68420. sz. a. intézett rendeletével a folyó évben kivételesen megengedte, hogy ezek a szőlőkben és gyümölcsösökben a jégverés által okozott károokra vonatkozó bejelentéseket szabályszerű tárgyalás alá vegyék még akkor is, ha a bejelentés a szabályszerű 8 napi határidőn túl elkészült, vagy még ezután történnek is.

— **Az állatok védelme.** A földmivelésügyi m. kir. miniszter rendeletet intézett valamennyi törvényhatóságokhoz, melyben oltította és kihágásnak minősíti azok eljárását, kik az állati betegségek gyógyítására titkos összetételű gyógyszereket üzletszerűen ajánlanak és alkalmazzanak. A kihágás 100 frttal és behajthatatlanság esetén 10 napi elzárással büntetetik. Hasonló elbánásban részesülnek azok is, kik képesítés nélkül üzletszerűen gyógyítják a beteg állatokat és ilyenekkel gyógyíttatják lábas jószágait.

— **A trienti antiszabaddkőmives kongresszus.** Lassankint most szivárognak ki

a hírek a határozatokról, a melyek a tegnapi napelőtti befejezett trienti antiszabaddkőmives kongresszus egyes szakosztályaiban hozattak. A kongresszus elfogadta azt a feltevést, hogy a szabaddkőmivesek és a spiritizmus, valamint a „satanizmus“ közt meg van a „viszony“, kétségbe vonta azonban, hogy a szabaddkőmivesek gyülekezeteiben s sátán észrevehetőleg megnyilatkoznék. — A kongresszus jámborhitű tagjai kétségtelennek tartották, hogy a szabaddkőmivesek „titkos“ összejöveteleiben occultizmust és bűvészetet üznek. A szabaddkőmivesek vallási és bölcseleti tanait a kongresszus az ő-kor titkos tanaira vezette vissza, a melyeket akereszténység első idejébéli tévtanok átvettek. A szabaddkőmivesek elméletének lényege a naturalizmus, pantheizmus, materializmus és atheizmus. A kongresszus végül elhatározta, hogy központi értesítőhivatalt szervez Rómában és szabaddkőmives-ellenes lapokat indít az egyes országokban.

— **Rác Károly zenekara** ma hétfőn este 8 órakor az Angol királynő szálloda éttermében hangversenyt tart.

— **Elhalasztott értekezlet.** A debr. vendéglők kávéosk és korcsmárosok szombatán d. u. három órára értekezletet hívtak össze az „Angol királynő“ szálloda éttermébe. Az értekezletet újabb intézkedésre, különös tekintettel a vásárra, a jövő hét csütörtök délutánjára halasztották el.

x **A ma beköszöntött őszi idő** arra emlékeztet bennünket, hogy nemsokára itt lesz tél apó és hogy mily jól esik akkora vagy gyapjuból készült meleg felöltő valódi ruha; azonban ehhez rendszeren csak drága pénzen juthat az ember, ha nem kínálkoznak oly alkalom, milyent a Biederman E. és fia helybeli régi és legnagyobb posztó nagy kereskedőcéggel a vevőközönségnek az által nyújt hogy a legfinomabb és csakis valódi gyapjuból készült brassói zsolnai, brünni és reichenbergi szövötteket azon okból árusítják el gyári áron alól is, miután ezen czég, mely csakis nagybani eladással foglalkozik, a gyapjuszöveteket végkép kiárusítani szándékszik. Siessen tehát mindenki szükségletet fedezni míg a készlet tart.

Irodalom — Művészet.

* **„Ország-Világ“** legutóbbi 40-ik száma a következő érdekes és gazdag tartalommal jelent meg. A vaskapu megnyitása (öt képpel) Dr. Falk Sigmund-tól. Mátyás király, (Drámai prolog hét képpel) E. Kovács Gyulától. A Ferencz-József hid és építői. (Hét arcképpel.) Az aldunai vaskapu szabályozási m. kir. művezetőség személynöve (öt kép). Egy a sok közül (novella) (Ossmann A.-tól) Blanka Költemény) Keményfy-tól, Béni bácsi (Regény-folytatás) Fillier-Claud-tól. Az ezredéves orsz kiállítás zsűritagjainak I. csoportja. (Huszonkilenc arckép) Gesztenyésben, Pesti M.-tól. Az asszony (Novella) Alapi Bélától. Világ folyása, Adorján Sándortól. Vásárhelyi Pál (arckép) A vaskapui királynapok. (3 kép.) Uj hangversenyterem a fővárosban (képpel.) Az üllői uti új iparművészeti muzeum (kép.) Rovatok. Hirdetések, Rejtvények, stb. stb. Külön melléklet: Szép asszony (Delpit Alfréd regénye.) Az „Ország-Világ“ a legolcsóbb képes hetilap, előfizetési ára negyedévre csak 2 frt. Előfizetéseket a kiadóhivatal czimére kell küldeni (Budapest V. Hold-u. 7. sz.), mely mutatványszámokat kívánatra bárkinek ingyen küld.

Vilma.

— Monolog. —

Kegyes engedelmoekkel van szerencsém magamat bemutatni, én Nyárad-Szerdahelyi Béla cs. és kir. huszárkapitány vagyok, 29 éves és egy év óta nős. Külsőmet illetőleg

nem akarván önhittnek látszani, csak annyit jegyzek meg, hogy boldogult legény korom emlékei gyanánt 320 szerelmes levelet (nem számítva ide a lapok hasábjain „fess huszár-hadnagy“ czimen folytatott levelezéseket), három tuczat gyöngéd kacsóktól himzett zsebkendőket és ugyanennyi hajfürtöt őriz — az én aranyos kis feleségem, saját fiókjában. Ezzel egyuttal jelezni akarom a feleségem és köztem fennálló bizalmat, az én teljes közönyömet a multak iránt s harmadsorban a nők nagylelkűségét legyőzött ellenfeleikkel szemben. Mondhatom, a legzavartalanabb boldogságot élveztük a mult hó közepéig; boldogságunk egét nem homályosította el a legkisebb barányfelhő sem. Annál meglepőbb volt reám az istennyila váratlan lecsapása a tiszta kék égből. Házasulandó kartársaimnak felebaráti szolgálatot vélek tenni családi tragoediám elmesélésével.

A mult napok egyikén, hogy a kaszárnyába indultam, feleségemtől a legszeretetteljesebben váltam el. Képzeltetik megütközésemet, mikor hazatérve azt találom, hogy „hült a fészek és üres“ — és a szobaleány egy levelet ad át a feleségemtől, miben lakonice a következőket írja: „Hütlén csaló! Mindent megtudtam! Köztünk örökre vége mindennek! Éljen boldogul Vilmájával!“ — Ez utóbbi szó többszörösen van aláhuzva.

Előbb azt hiszem, hogy rossz viczezik akar lenni, de a tárva-nyitva hagyott, kiürített és felforgatott szekrények igazolva látszottak a szobaleány állítását, hogy a „nacs-csága“ csakugyan elutazott. — Aztán csak ámultam, bámultam, hogy voltaképen mi akar ez lenni, felültetés, félreértés — vagy mi? Óh, tisztelt asszonyom! Velem ugyan megjárta. Ha maga elutazott, hazafutott, minden ok nélkül a mamához — jól tette, maradjon otthon, én tudom, nem futkosok utána, ha úgy tetszik, legyen csakugyan közöttünk örökre vége mindennek! Csak legalább tudnám, ki az a Vilma, hol van az a Vilma, ki ismeretlenül ily tragikus módon foly be életembe.

Egy percze örült vágy fogott el, ennek az ismeretlen Vilmának udvarolni, hogy legalább igazán legyen oka feleségemnek a duzzogásra; böngészni kezdtem legénykori emlékeim között. Valami régt elfeledett ideál kelt fönix módra új életre? Nem, semmiféle Vilmát nincs és nem volt szerencsém ismerni. Ha csak egy nem a sok közül, kit ismerünk, mint szép lányt, de nevével nem törődünk? Ah, megvan, — ha csak nem az a kis trafikos leány, a kitől a multkor szívart véve, csupa szokásból megcsiptem az állat. De honnan tudná ezt a feleségem? Meg aztán tulajdonkép mi van abban? Hát érdemes-e aztán hüszeges, jöfőjnek lenni, ha önök, tisztelt hölgyeim, a szinaranyat ép annyiba veszik mint talmít? Mert én, szavamra, mintaférfi voltam, kitaró erélylyel állva ellent minden csábnak, kísértésnek, drákói szigorral fojtva el a vágyat, olykor kirugni a hámfából. — És Ön ezt, Asszonyom mind nem veszi semmibe, hanem a legelső kávé néni pletykájára itt hagyja az urát és fut a mamához. Mert hogy valami pletykán fordult meg az én sorsom, az bizonyos. Az utóbbi időben különben vettem is észre, hogy bizonyos kávé trics-tracsok után kis feleségem rendszeren gondolkodóbb s gyakran rajta kaptam, a mint zsebeimet kutatta. — Óh, ti vén sáskák! Majd csinálók én köztetek revolucziót! . . .

De mégis leghibásabb a feleségem. Később hinni holmi pletykáknak, mint az urának. S én bolond fejem! még meglepetéseken töröm az eszemet. Most is egy pompás hátszóval szándékozom meglepni. Már előre örül-

Ujdonságok

az őszi és téli idényre
Divatos női ruhaszövetekben,
Színes selymekben,

Legujabb diszekben, 869 0-36

mosó velezekben,

Téli nagykendőkben,

nagy választékban érkeztek raktárra.

Szabó Lajos fiai,

Debreczen, Rózsatér.

224

Az „ISTVÁN“ gőzmalom társulat

örleményeinek

ÁRJEJYZÉKE

saját raktárában.

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malomgyűlésen megállapított s 1887. évi június 1-én életbe lépett eladási, fizetési és szállítási módokatokra vonatkozó egyezmények szerint.

Kötelezettség és engedmény nélkül készpénzfizetés mellett.

ZSÁKKAL EGYÜTT.

	100 kiló
A. Asztali dara nagyszemű	14.—
B. " " apró szemű	13.20
0. Királyliszt	13.20
1. Lángliszt kivonat	12.80
2. Elsőrendű zsemlyelisz	12.60
3. Zsemlyelisz	12.20
4. Elsőrendű kenyérlisz	11.80
5. Közép kenyérlisz	11.40
6. Kenyérlisz	11.—
7. Barna kenyérlisz	9.60
8. Takarmányliszt	6.80
11. Finom korpa zsákkal	3.40
11. " " zsák nélkül	3.20
12. Durva korpa zsákkal	3.40
12. " " zsák nélkül	3.20
Csirke buza zsák nélkül	3.—

A zsákok súlytartalma teljsúlyt tiszta súlynak véve.

A. B. 0-6 számig	85 kiló
7. és 8. szám	70 "
11. 12.	50 "

Debreczen, 1896. okt. 4. 887-2-1

Mosható

gyapju-flanell,

franczia velen,

női ruhaszövetek

gazdag raktára

Kardos Lászlónál.

883-0-3

Férfi ruhákra

Peruvien, Tricot, Doscin, brassói és gácsi

divatposztók

olcsó szabott áron kaphatók

Szabó Lajos Fiai

cégnél, 870 0-37

Debreczen, Rózsatér.

A legfinomabb, valódi

Gyapjuszövetek

szolnai, brassói, brünni,

angol és francia gyártmányok

a Nagy-Károlyi **rendkívül**

üzletünk **olcsó áron**

felosztása miatt **kicsinyben is kaphatók Debreczenben:**

Biedermann E. és Fia

posztó-áru-házában. 872-0-8

Eladó

Burgundi, Kadarka, Risling és Dinka szőlőkből fajonként saját hordómba szüretelendő

200—300 hektoliter must.

Értekezhetni **Dienes Barna** tulajdonossal Debreczenben **Kandia utca 2590.** sz. a. Október 7-től az új-létai szőlőtelepen, vasuti állomás **V. Péros.** 879-3-3

Hirdetmény.

A margittai Uradalom tulajdonát képező, **Margitta mezőváros főterén levő,** ez évben részint újonnan épített **nagyvendéglő,** a hozzá tartozó bérlő lakással és a nagy vásártéren levő újonnan teljesen berendezett **sörcsarnok** és egy **jégpinczével** együtt

1897. évi január hó 1-től

zárt ajánlat útján **3,** avagy **6 évre bérbe adatik.** Bérleni szándékozók 10% bánatpénzzel ellátott ajánlataikat legkésőbb **folyó évi október hó 25. napjának déli 12 órájáig** az Uradalom Tisztartói hivatalához **Margittán** nyujtsák be, hol is a bérletre vonatkozó bővebb felvilágosítások is megszerezhetők.

(Utánnyomás nem díjazatik.) 880-3-3

Hatásos reklámtáblákat

arany vagy ezüst préseléssel;

gyönyörű kivitelű színes rajzokkal ellátott

Üzleti reklámkártyákat

tetszés szerinti szöveggel;

Raktári nyomtatványokat;

erős vászonkötésű

Bevásárlási könyvecskéket

* olcsóbban mint bárhol *

CSOKONAI

nyomda- és kiadó részv.-társaság

Debreczenben.

ajánl

Mű- és Könyvnyomda

Hírlapkiadó-vállalat

Diszmű-könyvkötészet

„Csokonai“ nyomda és kiadó r.-t. nyomása. 1896.